

De langste dag

Bij het vallen van de avond trek ik me terug op mijn favoriete mijmerplekje: een houtblok aan de hoge oever boven het Kristalmeer, een plas die tien jaar geleden gegraven is in een voormalige akker. Het blauwgroene water is gevat in een lijst van rode knolrus, groene moskussens, okergeel gras en grijze leem. Daarachter verbergt een wal met eiken de rest van de wereld. De plas weerspiegelt de boomkruinen als op een impressionistisch schilderij. Het water rimpelt, een antwoord aan de westenwind. De contouren van de eiken vervagen tot vibrerende kleurvlakken in nuances van groen. Daaronder deinen witte wolken op de golfjes. De oeverlijn vormt de grens tussen werkelijkheid en spiegelbeeld, wereld en wereldbeeld.

Ik geef me over aan bespiegelingen. Eenentwintig juni, de langste dag, keerpunt in het natuurlijke ritme van het jaar. Merkwaardig eigenlijk, de dagen worden korter terwijl de zomer nog in volle hevigheid moet losbarsten. De lente vol beloften ligt alweer achter ons. De langste dag komt altijd te vroeg.

De lage zon strijkt over het gras aan de overzijde van het water. Vergulde halmen trillen in de avondwind. Het is alsof ik op vakantie ben, ergens aan de oever van een meer in een ver land. Ik voel hoe de verstilling van het moment me aanraakt en onderdompelt in een aangename roes van alleen maar zijn. Gedachten komen tot stilstand. Ik ben slechts getuige van stilte en schoonheid.

Een zwaluw doorklieft het spiegelbeeld. Snel zwenkend tekent de ranke vogel grillige figuren boven het water. Een afgezant uit de echte wereld die de weerspiegelde bomen doet vervagen, mij wekt uit mijn oeverloze bespiegelingen. Twee andere zwaluwen glijden laag over het water, op jacht naar insecten die op hun manier de langste dag vieren.

Nu trekt een beweging langs de oever mijn aandacht. Een haas daalt in een sukkeldrafje af naar het water om een paar slokjes te drinken. Dan gaat hij op zijn achterpoten zitten om op zijn gemak zijn snuit te poetsen. Plotseling rimpelt de plas vlak voor me in groter wordende kringen. Er is een kleine vogel opgedoken, op het eerste gezicht een eendenkuiken. Maar het is een dodaars, een kleine fuut met een bolle rug en felrode kop. Het schuwe dier moet hier al die tijd gezeten hebben, verscholen tussen de oeverplanten.

Het wordt druk op de plas. Uit de lucht dwarrelen acht kokmeeuwen omlaag. Wat een prachtige vogels met hun zilvergrijze vleugels, chocoladekleurige kop en rode poten! Al krijsend beschrijven ze cirkels boven het Kristalmeer en laten ze zich onverhoeds in het water plonzen. Een paartje scholeksters komt scheldend aanvliegen en landt op het eilandje midden in de plas. De betovering van het verstillde water is nu definitief gebroken.

Ik zit op mijn stronk, mijn zintuigen wijd open. Aan de buitenkant stil, van binnen bewogen. Ik zocht de stilte en vond uitbundig leven. Er is geen tegenstelling. Ik ben zowel toeschouwer van als deelgenoot aan dit stilleven.

Eef Arnolds

De tekst is eerder verschenen in het tijdschrift Jonas 55, 2002.